

Aan dtkv De Raad van Ministers
De Minister van Economische
Ontwikkeling
De heer Stanley M. Palm
AmiDos Building, Pletterijweg 43
Alhier

Uw nummer 2014/008506 Uw brief 26 augustus Ons nummer: 01102015.01 Willemstad, 1 oktober 2015
(letter): van: 2015

Onderwerp: Oprichting van CDB

Bijlage(n):

1 Grondslag

De openbare rechtspersoon Curaçao is met inachtneming van artikel 4 van de Landsverordening corporate governance (P.B. 2014, no. 3 (G.T.)), een schriftelijke overeenkomst aangegaan ingaande 1 mei 2012, met een bij Landsbesluit no. 2012/13836 aangewezen deskundige organisatie zijnde Stichting Bureau Toezicht en Normering Overheidsentiteiten (hierna: SBTNO). Uitgaande van het gestelde in artikel 4 derde lid van de Landsverordening corporate governance alsook de bepalingen van de overeenkomst van opdracht, behoren tot de werkzaamheden van de adviseur corporate governance onder meer het ambtshalve of op verzoek van het Land Curaçao adviseren van de aandeelhouder, de Regering, de Raad van Ministers dan wel de Ministers over de toepassing van de in het Landsbesluit Code Corporate Governance Curaçao (P.B. 2014, no. 4 (G.T.)) (hierna: de Code) en in de Landsverordening corporate governance opgenomen bepalingen.

Bij besluit van de Raad van Ministers van 26 augustus 2015, ontvangen op 28 augustus 2015, is de adviseur benaderd met het verzoek voor advies betreffende de oprichting van Curaçao Development Bank N.V. (hierna: CDB). Dit verzoek omvat kennelijk onder meer de toetsing van de conceptstatuten, de deelneming van de openbare rechtspersoon Curaçao in CDB, de benoeming van de eerste lid van het bestuur en de eerste leden van de raad van commissarissen van CDB.

In overeenstemming met artikel 6 lid 1 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister een voornemen om aandelen te verkrijgen schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur te melden. Op grond van artikel 6 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur te adviseren over de vraag of het algemeen belang van Curaçao zich al dan niet verzet tegen de voorgenomen verkrijging van aandelen.

Artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance stelt dat indien door of namens een minister wordt meebeslist of beslist over de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. In overeenstemming met artikel 9 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance te adviseren over de vraag of een dergelijk voornemen voldoet aan de statuten van de stichting of vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels zoals bedoeld in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance en de bepalingen uit de Code. In het advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

2 Ontvangen en geraadpleegde relevante documenten

- Besluit Raad van Ministers van 26 augustus 2015 (zaaknummer: 2015/008506);
- Besluit Raad van Ministers van 19 augustus 2015 (zaaknummer: 2015/008506);
- Brief van het Ministerie van Financiën van 22 juli 2015 met als onderwerp "Oprichting van Curaçao Development Bank N.V.+(zaaknummer: 2015/008506);
- Brief van de Minister van Economische Ontwikkeling (hierna: de Minister) van 15 juni 2015 aan de Raad van Ministers met als onderwerp "Aanbieding business case Curaçao Development Bank N.V.+(zaaknummer: 2015/008506);
- Rapport "A strategic Framework for Curaçao Development Finance Institute";
- Business Case Curaçao Development Bank N.V. van 5 juni 2015;
- Conceptstatuten van CDB;
- Toelichting statuten CDI op de aanpassingen in de modelstatuten concept 20 maart 2015;
- Corporate Governance Guidelines Curaçao Development Bank N.V. van april 2015;
- Organizational Structure Curaçao Development Bank N.V.;
- Brief van de Minister van 5 juni 2015 aan de Raad van Ministers met als onderwerp "Algemene Directeur en Raad van Commissarissen van CDB N.V.;"
- CV van de kandidaat voor de functie van Algemene Directeur van CDB;
- Assessment van de kandidaat voor de functie van Algemene Directeur van CDB;
- Procedure en motivatie van de keuze voorgedragen directeur Curaçao Development Bank N.V.; en
- CV van de kandidaten voor de functie van commissaris bij CDB.

3 Melding aan de adviseur

Bij Besluit van de Raad van Ministers van 26 augustus 2015 (nummer: 2015/008506) is de adviseur verzocht om advies zonder nadere specificering. Uit informatie in de omslag blijkt dat advies wordt verzocht betreffende verschillende onderdelen betreffende de oprichting van CDB.

Bij het raadplegen van de aangeleverde documenten is geconstateerd dat bepaalde documenten niet volledig waren gekopieerd. Naar aanleiding daarvan is contact opgenomen met het Ministerie van Economische Ontwikkeling en is een kopie van de (volledige) omslag aangeleverd.

4 Toetsing deelneming in CDB

In overeenstemming met artikel 6 lid 1 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister een voornemen om aandelen te verkrijgen schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur te melden. Conform artikel 6 lid 2 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur te toetsen of het algemeen belang zich verzet tegen het verkrijgen van de aandelen in de nog op te richten CDB.

In de Brief van de Minister van 15 juni 2015 aan de Raad van Ministers is door de Minister onder meer het volgende gesteld:

"6)

In het huidig regeerprogramma is als één van de strategische doelstellingen van het Ministerie van Economische Ontwikkeling aangegeven (pag 53): Versterking van de economische structuur en verbetering van het ondernemersklimaat, waarbij een nieuwe ontwikkelingsfinancieringsinstituut (toen herstelbank) de groei van onze economie moet bevorderen.

De Raad van Ministers ging eerder akkoord met de uitvoering van het rapport "A Strategic Framework for a Curaçao Development Finance Institute" (bijlage 1), waarbij de verantwoordelijkheid voor de oprichting van een ontwikkelingsfinancieringsinstituut bij het Ministerie van Economische Ontwikkeling ligt. Om hieraan gevolg te geven

werd vanaf 2014 gewerkt aan de voorbereiding voor de opzet van een Curaçao Development Finance Institute NV. Dit, met in achtneming van het raadsbesluit 2012/055019 d.d. 12 december 2012 (bijlage 2) en voor zover mogelijk de punten zoals aangedragen door het Ministerie van Financiën.

(6)+

De adviseur heeft verschillende documenten ontvangen, waaronder het rapport *Strategic Framework for Curaçao Development Finance Institute*, de *Business Case* betreffende CDB, de *Corporate Governance Guidelines* inzake CDB, de *Organizational Structure Curaçao Development Bank N.V.* Ook is de *Preliminary Budget CDB NV* een onderdeel van de *Business Case* van CDB. De voornoemde documenten geven een genoegzaam beeld van de noodzaak van de oprichting van CDB samen met de operationele aspecten van de eerste jaren van CDB.

In lijn met de aangeleverde documenten is in de brief van het Ministerie van Financiën van 22 juli 2015, onder meer gesteld, dat ervan wordt uitgegaan dat CDB vanaf het jaar 2018 zelfvoorzienend zal zijn. Voor de eerste jaren (2015-2017) is echter een overheidsbijdrage vereist is. Voor die jaren is een voorlopige begroting opgesteld. Het gecumuleerd budget voor die jaren komt uit op NAf 10 miljoen. Daarbij wordt uitgegaan dat het bedrag van NAf 10 miljoen vanuit de begroting van het Land wordt voldaan. In de begroting van het Land van 2015 is ten behoeve van de ontwikkelingsbank het totaalbedrag van NAf 10 miljoen opgenomen. Dat is te beschouwen als een eenmalige investering van het Land in de nieuw op te richten entiteit die vervolgens zelfvoorzienend zal zijn.

Volgens de aangeleverde Conceptstatuten zal bij oprichting van CDB 1.000 aandelen elk met een nominale waarde van NAf 10.000, vertegenwoordigende totaal een nominaal kapitaal van NAf 10 miljoen, door de openbare rechtspersoon Curaçao als oprichter van CDB worden genomen. Het voorgaande is in overeenstemming met de begroting 2015 van het Land.

Uit de aangeleverde documenten kan worden geoordeeld dat het algemeen belang van Curaçao zich niet verzet tegen de voorgenomen verkrijging van aandelen door de openbare rechtspersoon Curaçao in de nog op te richten CDB.

5 Toetsing van de Conceptstatuten van CDB

Voor de toetsing van de Conceptstatuten van CDB zal als toetsingskader worden gebruikt de Landsverordening corporate governance, de Code en de modelstatuten deelnemingen van het Land Curaçao van 16 oktober 2011 (hierna: de Modelstatuten).

Conform artikel 3, derde lid van de Landsverordening corporate governance bewerkstelligt de verantwoordelijke minister, voor zoveel als dat mogelijk is, dat een vennootschap of stichting, die onder de definitie van artikel 1 van de Landsverordening corporate governance valt, de principes en bepalingen van de Code naleeft.

Conform artikel 1 van de Code dienen de statuten van die vennootschappen en stichtingen zodanig te worden aangepast dat alle bepalingen van de Code van toepassing verklaard kunnen worden. In ieder geval dient in de statuten een verwijzing naar de Code te worden opgenomen alsook de verplichting om de bepalingen van de Code toe te passen, rekening houdend met de concrete omstandigheden van de betreffende vennootschap of stichting. Het voorgaande geldt eveneens bij het oprichten van nieuwe vennootschappen en stichtingen.

5.1 Toetsing aan Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Landsverordening corporate governance en de Code

Bij het opstellen van de Modelstatuten is bijzondere aandacht besteed aan de bepalingen van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Landsverordening corporate governance en de Code. Eveneens is rekening gehouden met de bijzondere plaats van de overheidsvennootschappen binnen de Curaçaose maatschappij.

Vooropgesteld moet worden dat het in de bedoeling heeft gelegen dat niet wordt afgeweken van de Modelstatuten. Ook uit de strekking van de toelichting op modelstatuten deelnemingen van het land Curaçao (de Toelichting+) volgt dat slechts in zeer uitzonderlijke gevallen mag worden afgeweken van de Modelstatuten. Voor het afwijken, moet in ieder geval sprake zijn van een voldoende rechtvaardiging. Daarvoor zal doorgaans een deugdelijke motivering ten grondslag liggen.

Reeds in eerdere adviezen, waaronder het advies van 1 april 2014 met nummer 01042014.01 inzake de toetsing van de conceptstatuten van UTS, het advies van 25 april 2014 met nummer 25042014.01 inzake de voorgenomen oprichting van de stichting Curaçao Investment & Export Development Foundation en de toetsing van de conceptstatuten van PSB Bank met nummer 14082014.01 is aangegeven, dat het niet-motiveren van voorgestelde afwijkingen van de Modelstatuten met zich meebrengt dat voor die wijzigingen geen voldoende rechtvaardiging is om van de Modelstatuten af te wijken.

In het advies van 2 maart 2015 met nummer 02032015.03 betreffende de statutenwijziging van Korpodeko is reeds gesteld dat onnodige tekstuele veranderingen van de tekst niet wenselijk zijn in verband met het behouden van uniformiteit in de tekst van de statuten van overheidsstichtingen. Voor het onnodig aanbrengen van tekstuele veranderingen is geen voldoende rechtvaardiging. Het voorgaande geldt ook voor de statuten van de overheidsvennootschappen.

Bij het toetsen van de Conceptstatuten van CDB heeft de adviseur geconstateerd dat de Conceptstatuten van CDB op verschillende punten afwijken van de Modelstatuten. In dit kader wordt gewezen op het feit dat de adviseur bij de toetsing van de Conceptstatuten van CDB niet voorbij gaat aan het gegeven dat CDB een financiële instelling zal zijn en daardoor onder de toezicht van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten valt. Ten gevolge daarvan dienen immers ook de Conceptstatuten van CDB te voldoen aan de vereisten die door de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten worden gesteld.

Naast de Conceptstatuten van CDB is ook een document genaamd Toelichting statuten CDI op de aanpassingen in de modelstatuten concept van 20 maart 2015 (hierna: Toelichting) aangeleverd. Kennelijk was CDI de oude naam voor CDB. In de Toelichting is deels artikelsgewijs de afwijkingen van de Conceptstatuten CDB van de Modelstatuten te motiveren.

Overigens is uit de stukken niet gebleken in hoeverre deze Conceptstatuten reeds ter toetsing aan een notaris zijn voorgelegd

Inleidende bepalingen

In de Inleidende bepalingen wordt naar de openbare rechtspersoon Curaçao verwezen door middel van ~~de~~ openbare rechtspersoon Het Land Curaçao+. Geadviseerd wordt om dezelfde terminologie te gebruiken als in de geconsolideerde tekst van de Landsverordening corporate governance, zijnde ~~de~~ openbare rechtspersoon Curaçao+.

In lijn met de andere statuten van overheidsvennootschappen en overheidsstichtingen wordt geadviseerd om de volmacht voor het vertegenwoordigen van de openbare rechtspersoon

Curaçao niet te laten geschieden zoals gesteld in de Conceptstatuten van CDB middels een Ministeriële Beschikking, maar door hetgeen wat inmiddels gangbaar is zijnde bij Landsbesluit.

Begripsbepalingen

Onder paragraaf van de Begripsbepalingen wordt een totaal van 19 begripsbepalingen gedefinieerd. Vele van deze gedefinieerde definities zijn gangbare ondernemingsrechtelijke termen, die doorgaans geen nadere definitie nodig hebben. Ter illustratie wordt hier een aantal van die gedefinieerde begrippen vermeld jaarrekening, jaarverslag, en raad van commissarissen. Reeds in eerdere adviezen is gesteld dat voor een afwijking van de Modelstatuten sprake moet zijn van een voldoende rechtvaardiging. De motivering inhoudende dat al deze begrippen voor de duidelijkheid zijn gedefinieerd houdt echter geen stand. In het kader van het zo veel mogelijk behouden van de uniformiteit in de tekst van de statuten van de overheidsvennootschappen is het onnodig aanbrengen van definities niet wenselijk. Geadviseerd wordt om de definities te beperken, zo veel mogelijk bij de definities zoals opgenomen in de Modelstatuten.

Bij artikel 2 lid 1 onder i van de Conceptstatuten van CDB is gesteld ~~dat~~ ~~en~~ ~~voor~~ ~~zover~~ ~~nodig~~, het stellen van zekerheid voor de nakoming van de verplichtingen van de vennootschap en van vennootschappen/rechtspersonen behorende tot dezelfde groep van vennootschappen/rechtspersonen als waartoe de vennootschap zelf behoort en van schulden van derden.+

Vanwege het feit dat het begrip rechtspersonen al vennootschappen omhelst, wordt geadviseerd om het begrip ~~vennootschappen~~+in voornoemd artikel te verwijderen.

Artikel 3 van de Conceptstatuten van CDB

Leden 2, 3 en 4 van artikel 3 van de Conceptstatuten van CDB omvatten wijzigingen die zijn gemotiveerd door te stellen ~~dat deze aanvulling conform het in artikel 100 e.v. van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek is geschied. Het voorgaande omvat geen voldoende rechtvaardiging om van de Modelstatuten af te wijken. Zaken die reeds in de wet geregeld zijn hoeven niet onnodig weer in de statuten te worden opgenomen. Geadviseerd wordt om artikel 3 zoals vervat in de Modelstatuten te handhaven.~~

Artikel 8 van de Conceptstatuten van CDB

Artikel 8 van de Conceptstatuten van CDB omvat bepalingen betreffende het aandeelhoudersregister.

In artikel 8 van de Conceptstatuten wordt gesteld dat het aandeelhoudersregister al dan niet elektronisch wordt bijgehouden. In het kader van de verduidelijking wordt geadviseerd om in de statuten een keuze te maken voor de manier waarop het aandeelhoudersregister wordt bijgehouden.

Een andere wijziging, betreft de wijziging dat een kopie van het aandeelhoudersregister bij het Handelsregister van Curaçao wordt gedeponerd ter inzage voor een ieder. Uit de motivering blijkt dat die keuze is gemaakt om op die manier te bewerkstelligen dat het een ieder inzage in het aandeelhoudersregister heeft. Vooralnog is echter niet duidelijk waarom niet voor ter inzage voor een ieder aan het kantoor van de vennootschap is gekozen.

Artikel 10 van de Conceptstatuten van CDB

In overeenstemming met artikel 10 van de Conceptstatuten van CDB kan bij vestiging van pandrecht en vruchtgebruik op een aandeel het stemrecht aan de vruchtgebruiker of pandhouder worden toegekend. Het voorgaande betreft een nieuwe toevoeging aan de Modelstatuten wat in tegenstelling tot de overige toevoegingen van dit artikel niet is gemotiveerd. Het vorenstaande vloeit ook al voort uit de wet. Voor deze wijziging is dan ook geen voldoende rechtvaardiging.

Overigens is het gezien de verschillende motiveringen die zijn gegeven voor de aangebrachte wijzigingen aan de Modelstatuten opmerkelijk dat het stemrecht op aandelen bij verpanding en vruchtgebruik juist niet zou zijn beperkt.

Artikel 12 van de Conceptstatuten van CDB

In tegenstelling tot de Modelstatuten is in artikel 12 lid 1 van de Conceptstatuten van CDB het begrip ~~een~~ collegiaal+toegevoegd. De reden voor het opnemen van een collegiaal bestuur in de Conceptstatuten van CDB in plaats van het bestuur is niet gemotiveerd en is niet te volgen. Van een voldoende rechtvaardiging is in casu dan ook geen sprake. Geadviseerd wordt om het begrip ~~een~~ collegiaal+uit artikel 12 lid 1 van de Conceptstatuten van CDB te verwijderen.

Artikel 12 lid 2 sub b van de Conceptstatuten van CDB luidt:

~~De~~ bestuurders worden door de Raad van Commissarissen benoemd, geschorst en ontslagen na voorafgaande goedkeuring van de aandeelhouder.+

Artikel 12 lid 2 sub d van de Conceptstatuten van CDB luidt:

~~De~~ Raad van Commissarissen is zonder beperking te allen tijde bevoegd een bestuurder te schorsen.+

Gezien de bewoordingen van artikel 12 lid 2 sub d van CDB is er in artikel 12 lid 2 sub b van de Conceptstatuten van CDB kennelijk abusievelijk het woord ~~geschorst~~+ opgenomen. Geadviseerd wordt het woord ~~geschorst~~+ te verwijderen uit artikel 12 lid 2 sub b van de Conceptstatuten van CDB.

Artikel 12 lid 2 sub i van de Conceptstatuten van CDB omvat kennelijk een verschrijving inhoudende dat voor de benoeming van een bestuurder de voorafgaande toestemming van de aandeelhouders is vereist. Kennelijk is daarmee bedoeld de algemene vergadering van aandeelhouders. Geadviseerd wordt dan ook om het voorgaande aan te passen.

Artikel 12 lid 2 sub j van de Conceptstatuten van CDB luidt:

~~De~~ bestuurders dienen te voldoen aan tenminste de volgende kwaliteitseisen:

- (i) de bestuurders moeten een academische opleiding hebben genoten. Er moet minstens sprake zijn van een brachedeskundige en/of een financiële en/of een juridische en/of een economische deskundige.
- (ii) de bestuurders moeten leidinggevende ervaring van tenminste vijf (5) jaar hebben;
- (iii) de bestuurders moeten aantoonbare ervaring hebben met betrekking tot vraagstukken gerelateerd aan economische ontwikkelingsfinanciering. Bij benoeming wordt voorts gelet op de sociale en morele integriteit, professionele kennis van zaken en de onafhankelijkheid van de kandidaat zoals in de Code bedoeld.+

Uit de motivering in de Toelichting kan worden begrepen dat het wenselijk is om bepaalde minimale kwaliteitsvereisten voor de bestuurders in de statuten te verankeren. Zoals de Toelichting zelf stelt, betreft het in casu een zeer verantwoordelijke baan. Voor wat betreft het aantal jaren leidinggevende ervaring, wordt hierbij wel opgemerkt dat alhoewel in de statuten vijf jaar is opgenomen als minimumvereiste voor de benoeming, dient wel getracht te worden om personen voor deze functie te benoemen met minimaal 10 jaar leidinggevende ervaring,

waarvan vijf jaar in een eindfunctie een en ander in overeenstemming met het Modelprofielstatuut van de Directeur Overheidsentiteit. Vandaar dat de gewenste minimaal 10 jaar leidinggevende ervaring, waarvan vijf jaar in een eindfunctie ook in de profielstatuut moet worden vastgesteld.

De bewoordingen betreffende de samenstelling kunnen voor enige mate van onduidelijkheid zorgen. Geadviseerd wordt om de samenstelling duidelijker aan te geven in de statuten, waarbij een *en/of*-constructie wordt vermeden.

In het kader van de duidelijkheid dient de formulering van voornoemde slotzin van artikel 12 lid 2 sub j onder iii zodanig te zijn geformuleerd dat het normatief toetsbaar is. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld de volgende slotzin:

§ 6) Bij de benoeming wordt voorts getoetst op de integriteit, de kennis en vaardigheden, de bestuurservaring, de onafhankelijkheid in de zin van Code, de organisatiedeskundigheid en de internationale ervaring van de kandidaat.+

In artikel 12 lid 6 van de Conceptstatuten van CDB wordt abusievelijk verwezen naar het beleid in lid 6 van de Conceptstatuten van CDB. Kennelijk wordt daarmee lid 5 van artikel 12 van de Conceptstatuten van CDB bedoeld, geadviseerd wordt het voorgaande aan te passen.

Artikel 14 van de Conceptstatuten van CDB

Artikel 14 lid 2 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

§ 6) In geval van rechtshandelingen met of rechtsgedingen tegen een of meer bestuurders, is (c.q. zijn) de betreffende bestuurder(s) verplicht de Raad van Commissarissen hiervan tijdig op de hoogte te stellen teneinde de Raad van Commissarissen in staat te stellen, hetzij een derde, hetzij (mede) de bedoelde bestuurder(s) aan te wijzen ter vertegenwoordiging van de Vennootschap bij de voorgenomen handeling.+

Het bovenvermelde omvat een wijziging van de Modelstatuten dat is niet gemotiveerd. Geadviseerd wordt om artikel 14 lid 2 van de Modelstatuten te handhaven zijnde:

§ 6) In geval van enig direct of indirect, persoonlijk of kwalitatief, materieel tegenstrijdig belang tussen de vennootschap en een of meer bestuurders, is (c.q. zijn) de bestuurder(s) ten aanzien van wie een tegenstrijdig belang bestaat verplicht de raad van commissarissen hiervan tijdig op de hoogte te stellen teneinde de raad van commissarissen in staat te stellen, hetzij een derde, hetzij (mede) de bedoelde bestuurder(s) aan te wijzen ter vertegenwoordiging van de vennootschap bij de voorgenomen handeling.+

Artikelen 15 en 16 van de Conceptstatuten van CDB

Artikelen 15 en 16 van de Conceptstatuten van CDB bevatten aansprakelijkheidsbepalingen die uit Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn gekopieerd. Uit de motivering in de Toelichting kan worden afgeleid dat met deze toevoegingen is getracht meer bewustwording te kweken bij de (quasi) bestuurders van CDB betreffende de aansprakelijkheidsmogelijkheden.

In de artikelen 15 en 16 van de Conceptstatuten van CDB zijn echter niet alle bepalingen betreffende de aansprakelijkheid zoals gesteld in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek volledig overgenomen. Ook wordt de mogelijkheid van externe aansprakelijkheid niet (voldoende) belicht. In hoeverre deze bepalingen een toegevoegde waarde hebben, nu ze allemaal op de wet zijn gebaseerd, is niet geheel duidelijk. Ook in het kader van het handhaven van uniformiteit binnen de statuten van de overheidsvennootschappen kunnen deze artikelen 15 en 16 van de Conceptstatuten van CDB een onnodige discrepantie creëren. Op grond van het voorgaande kan worden gesteld dat voor toevoeging van deze bepalingen geen voldoende rechtvaardiging is. Geadviseerd wordt dan ook om deze artikelen 15 en 16 uit de Conceptstatuten van CDB te verwijderen.

Artikel 17 van de Conceptstatuten van CDB

Artikel 17 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

~~H~~et Bestuur kan met inachtneming van artikel 13 lid 6 sub s, onverminderd zijn eigen verantwoordelijkheid, aan een of meer personen, al dan niet in dienst van de Vennootschap, procuratie of anderszins doorlopende vertegenwoordigingsbevoegdheid verlenen. Tevens kan het Bestuur aan personen als in de vorige zin bedoeld, als ook andere personen, mits in dienst van de Vennootschap, zodanige titel toekennen, als hij zal verkiezen.+

Hetgeen onderstreept is, is in vergelijking met de Modelstatuten nieuw toegevoegd. Als motivering in de Toelichting is samengevat gesteld dat voor deze toevoeging is gekozen om de bestuurders te duidelijk attenderen dat zij desondanks aansprakelijk blijven. Het voorgaande is geen voldoende rechtvaardiging om van de Modelstatuten af te wijken. Geadviseerd wordt om de bovenvermelde onderstreepte toevoeging te verwijderen.

Artikel 18 van de Conceptstatuten van CDB

Uit de Conceptstatuten van CDB en de Toelichting blijkt dat is gekozen voor een onafhankelijke raad van commissarissen in de zin van artikel 139 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. In het kader van de duidelijkheid wordt geadviseerd om deze keuze vast te leggen in lid 1 van artikel 18 van de Conceptstatuten.

Artikel 18 lid 1 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

~~D~~e Vennootschap heeft een onafhankelijke Raad van Commissarissen, bestaande uit een oneven aantal van minimaal drie (3) en maximaal vijf (5) natuurlijke personen. Binnen deze grenzen wordt een oneven aantal leden van de Raad van Commissarissen door de Algemene Vergadering vastgesteld.+

In het kader van de duidelijkheid wordt geadviseerd om dit artikel wat duidelijker te laten luiden. Bijvoorbeeld als volgt:

~~D~~e vennootschap heeft een onafhankelijke raad van commissarissen in de zin van artikel 139 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, bestaande uit drie of vijf natuurlijke personen.+

Artikel 18 lid 3 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

~~D~~e commissarissen worden door de Algemene Vergadering benoemd. De Raad van Commissarissen kiest uit zijn midden een voorzitter.+

In overeenstemming met artikel 141 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt een onafhankelijke commissaris aangewezen of benoemd voor een periode die eindigt aan het einde van de eerste algemene vergadering die gehouden wordt nadat minimaal drie en maximaal zes jaar sedert zijn aanwijzing of benoeming is verstreken. Ter verduidelijking wordt geadviseerd om artikel 18 van de Conceptstatuten van CDB meer in overeenstemming met artikel 141 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek te brengen.

Gekozen zou kunnen worden voor het volgende:

~~E~~en commissaris wordt in de akte van oprichting aangewezen of door de algemene vergadering benoemd voor een periode die eindigt aan het einde van de eerste algemene vergadering die gehouden wordt nadat minimaal drie jaar sedert zijn aanwijzing of benoeming is verstreken. De raad van commissarissen kiest uit zijn midden een voorzitter.+

Artikel 18 lid 6 van de Conceptstatuten van CDB omvat bepalingen met betrekking tot de profielschets en samenstelling van de raad van commissarissen. In lid 6 is onder meer het volgende opgenomen:

~~o~~ Er moet minstens sprake zijn van een of meer van de volgende kwaliteiten: branchedeskundigheid, financiële deskundigheid en/of juridische deskundigheid. (o) +

Zoals lid 6 nu luidt, kan het voor onduidelijkheid zorgdragen. Geadviseerd wordt om lid 6 zodanig te wijzigen dat duidelijk wordt wat de gewenste samenstelling is. Bijvoorbeeld door te stellen dat in elke raad van commissarissen een branchedeskundige, financiële deskundige en een juridische deskundige moet zijn.

In het slot van artikel 18 lid 6 van de Conceptstatuten het volgende gesteld:

¶) Bij benoeming wordt voorts gelet op de sociale en morele integriteit en de professionele kennis van zaken en onafhankelijkheid zoals in de Code bedoeld, bestuurservaring, organisatiedeskundigheid, internationale netwerk en ervaring en/of ICT deskundigheid van de kandidaat.+

In het kader van de duidelijkheid dient de formulering van voornoemde slotzin zodanig te zijn geformuleerd dat het normatief toetsbaar is. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld de volgende slotzin:

¶) Bij de benoeming wordt voorts getoetst op de integriteit, de kennis en vaardigheden, de bestuurservaring, de onafhankelijkheid in de zin van Code, de organisatiedeskundigheid en de internationale ervaring van de kandidaat.+

Artikel 18 lid 7 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

¶ Indien het aantal commissarissen daalt onder het in lid 1 bedoelde minimum of er, gelet op een door de Algemene Vergadering goedgekeurde profielschets als bedoeld in lid 6, zich een tussentijdse vacature in de Raad van Commissarissen voordoet, geldt desondanks de Raad van Commissarissen nog steeds als volledig samengesteld, alsdan worden evenwel zo spoedig mogelijk door de Algemene Vergadering of indien de Algemene Vergadering dit nalaat, door de Raad van Commissarissen onverwijld maatregelen tot aanvulling van zijn ledental door benoeming overeenkomstig artikel 141 Boek 2 BWC.+

Het bovenstaande is niet geheel in overeenstemming met artikel 140 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. In overeenstemming met voornoemd wetsartikel bestaat de raad van commissarissen uit ten minste drie natuurlijke personen. Indien het aantal minder dan drie is, dan neemt het bestuur, of indien het bestuur dat nalaat, de raad van commissarissen onverwijld maatregelen tot aanvulling van zijn ledental door benoeming overeenkomstig artikel 140 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Geadviseerd wordt dan ook om artikel 18 lid 7 van de Conceptstatuten van CDB overeenkomstig het voorgaande aan te passen.

In overeenstemming met lid 9 van artikel 18 van de Conceptstatuten van CDB zijn de artikelen 15 en 16 van de statuten betreffende de aansprakelijkheid van bestuurders ook van toepassing ten aanzien van commissarissen. In lijn met het bovenvermeld advies met betrekking tot artikelen 15 en 16 van de Conceptstatuten van CDB wordt geadviseerd om lid 9 van artikel 18 van de Conceptstatuten van CDB te verwijderen.

Artikel 19 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

¶. Een commissaris treedt uiterlijk drie (3) jaren na zijn benoeming af overeenkomstig een door de Raad van Commissarissen op te stellen rooster, waarbij rekening wordt gehouden met de continuïteit van de kennisoverdracht binnen de Raad van Commissarissen.

2. Een aftredende commissaris is herbenoembaar, met dien verstande dat een persoon nimmer in totaal langer dan zes (6) jaren commissaris van de Vennootschap kan zijn.+

Zoals reeds eerder gesteld, wordt in overeenstemming met artikel 141 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek een onafhankelijke commissaris aangewezen of benoemd voor een periode die eindigt aan het einde van de eerste algemene vergadering die gehouden wordt nadat minimaal drie en maximaal zes jaar sedert zijn aanwijzing of benoeming is verstreken. Op grond hiervan dient de nodige wijzigingen aangebracht te worden in de Conceptstatuten opdat de bepalingen met betreffende de zittingstermijnen in overeenstemming zijn met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Code.

Artikel 20 van de Conceptstatuten van CDB

Artikel 20 lid 19 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

%Het bepaalde in de artikelen 9, 14 en 16 van Boek 2 BWC, is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van Commissarissen.+

Het bovenstaande is een niet gemotiveerde toevoeging in vergelijking met de Modelstatuten. Deze toevoeging is niet gemotiveerd. In het kader van het handhaven van uniformiteit binnen de statuten van de overheidsvennootschappen kan artikel 20 lid 19 van de Conceptstatuten van CDB een onnodige discrepantie creëren. Op grond van het voorgaande kan worden gesteld dat voor toevoeging van deze bepalingen geen voldoende rechtvaardiging is. Geadviseerd wordt dan ook om artikel 20 lid 19 uit de Conceptstatuten van CDB te verwijderen.

Artikel 22 van de Conceptstatuten van CDB

Artikel 22 lid 1 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

%De algemene vergaderingen van aandeelhouders worden gehouden in Curaçao. In een elders gehouden algemene vergadering van aandeelhouders kunnen slechts geldige besluiten worden genomen, indien alle Vergadergerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.+

Kennelijk heeft men getracht om ook hierbij de bepalingen van de grote vennootschap enigszins op te volgen. In het kader daarvan wordt geadviseerd het bovenstaand artikel als volgt te laten luiden:

%De algemene vergaderingen van aandeelhouders worden gehouden in Curaçao. In een elders gehouden algemene vergadering van aandeelhouders kunnen slechts geldige besluiten worden genomen, indien alle vergadergerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn of voor zover zij dat niet zijn, met de wijze van besluitvorming hebben ingestemd of te kennen hebben gegeven geen beroep te zullen doen op de niet-inachtneming van de bedoelde voorschriften.+

Artikel 22 lid 2 van de Conceptstatuten verwijst abusievelijk naar artikel 2:129 BW. Geadviseerd wordt om het te wijzigen in artikel 2:130 BW.

Artikel 22 lid 3 van de Conceptstatuten van CDB luidt:

%De oproepingstermijn bedraagt ten minste twaalf (12) dagen, de dag van oproeping en de dag van de vergadering niet meegerekend. Is de oproepingstermijn niet in acht genomen, heeft geen oproeping plaatsgehad of betreft het een onderwerp dat niet in de oproep is vermeld, dan kunnen geen wettige besluiten worden genomen. Tenzij met algemene stemmen in een vergadering, waarin alle Vergadergerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn.+

Conform lid 6 van artikel 131 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indien de voorgeschreven voorschriften betreffende de oproeping van een algemene vergadering van aandeelhouders niet in acht zijn genomen, er desondanks geldige besluiten kunnen worden genomen indien alle vergadergerechtigden aanwezig of vertegenwoordigd zijn of voor zover zij dat niet zijn, met de wijze van besluitvorming hebben ingestemd of te kennen hebben gegeven geen beroep te zullen doen op de niet-inachtneming van de bedoelde voorschriften.

Geadviseerd wordt om artikel 22 lid 3 van de Conceptstatuten van CDB in overeenstemming te brengen met lid 6 van artikel 131 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 23 van de Conceptstatuten van CDB

In de laatste zin van lid 1 artikel 23 van de Conceptstatuten van CDB wordt gesteld dat de voorzitter van de algemene vergadering van aandeelhouders de secretaris aanwijst. In artikel 133 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wijst de algemene vergadering de secretaris aan. Gelet hierop wordt geadviseerd om lid 1 van artikel 23 van de Conceptstatuten van CDB in overeenstemming te brengen met artikel 133 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Conform artikel 23 lid 3 van de Conceptstatuten van CDB worden de bescheiden waaruit van het nemen van een besluit buiten vergadering bewaard door een persoon, die daartoe door de algemene vergadering van aandeelhouders is aangewezen. In overeenstemming met artikel 133 lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek dient een dergelijk bescheiden te worden bewaard door het bestuur gedurende 10 jaren. Geadviseerd wordt om artikel 23 lid 3 van de Conceptstatuten van CDB in overeenstemming te brengen met voornoemd wetsartikel.

Artikel 26 van de Conceptstatuten van CDB

Artikel 26 van de Conceptstatuten van CDB is een bepaling met betrekking tot het boekjaar en de jaarrekening van de vennootschap. Vergeleken met de bepalingen van de Modelstatuten met betrekking tot het boekjaar en de jaarrekening zijn er verschillende onderdelen hetzij gewijzigd hetzij aan toegevoegd, die door de wet is voorgeschreven voor grote vennootschappen in de zin van artikel 119 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Als motivering is hiervoor samengevat gegeven dat hiervoor is gekozen om een ontwikkeling voor te bereiden opdat deze vennootschap kan groeien tot een relatief grote onderneming. De gegeven motivering is te volgen.

Artikel 26 lid 5 van de Conceptstatuten van CDB stelt dat het de raad van commissarissen ook bevoegd is tot verlenen van de opdracht aan een externe accountant tot onderzoek van de jaarrekening. Aangezien in dit geval niet gekozen is om artikel 2:121 lid 2 volledig te volgen en de afwijking niet nader is gemotiveerd, wordt geadviseerd om artikel 26 lid 5 van de Conceptstatuten van CDB te verwijderen omdat er geen voldoende rechtvaardiging is om van de Modelstatuten af te wijken. In dit geval geldt eveneens dat artikel 5.2 van de Code stelt dat de externe accountant door de algemene vergadering van aandeelhouders wordt benoemd.

Overigens is het gezien de gedane wijzigingen niet duidelijk waarom niet is gekozen om de mogelijkheid, die door artikel 2:119 lid 3 BW wordt geboden, zijnde dat ook al voldoet een vennootschap niet aan de vereisten om te worden gekwalificeerd als een grote vennootschap conform 2:119 lid 2 BW, dat de vennootschap toch onder die regime kan vallen, door het van toepassing verklaring van die betreffende wetsartikelen in de statuten van de vennootschap.

Overige opmerkingen met betrekking tot de Conceptstatuten van CDB

Tot slot wordt geadviseerd om in de tekst de onnodige tekstuele veranderingen te verwijderen. Zoals bijvoorbeeld %BW+ te veranderen in Burgerlijk Wetboek van Curaçao dan wel de afkorting %WC+.

6 Wettelijke bepalingen betreffende het voornemen tot benoeming

Conform artikel 8 van de Landsverordening corporate governance meldt de verantwoordelijke minister het voornemen tot het vaststellen van de te hanteren profielschets en procedureregels bij een benoeming of voordracht van een bestuurder of commissaris aan de adviseur corporate governance. Op grond van artikel 8 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance in dit kader te adviseren over de vraag of het voornemen waarop de melding betrekking heeft, in overeenstemming is met de Code. In het advies geeft

de adviseur corporate governance gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

In overeenstemming met artikel 9 lid 1 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder of commissaris schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden, indien hij beslist of meebeslist over een dergelijke benoeming of voordracht.

Op grond van artikel 9 leden 2 en 3 van de Landsverordening corporate governance dient de adviseur corporate governance in dat kader te adviseren over de vraag of een voornemen tot benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder of commissaris voldoet aan de statuten van de betreffende vennootschap en aan de toepasselijke regels, waaronder de procedureregels en de profielschets zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 van de Landsverordening corporate governance en aan de Code. In dat advies geeft de adviseur gemotiveerd aan of er al dan niet zwaarwegende bezwaren zijn tegen het gemelde voornemen.

Conform artikel 9 lid 4 van de Landsverordening corporate governance is er in ieder geval sprake van een zwaarwegend bezwaar als het voornemen van de verantwoordelijke minister met betrekking tot de benoeming of voordracht tot benoeming van een bestuurder of commissaris, niet voldoet aan de profielschets en de procedureregels zoals bedoeld in artikel 8 lid 1 van de Landsverordening corporate governance.

Conform artikel 4.2 van de Code dient bij landsbesluit een entiteit te worden opgericht, welke belast is met de advisering van de overheid inzake de selectie en benoeming van commissarissen en bestuurders van de vennootschap. Deze entiteit heeft in ieder geval kort gezegd de volgende taken:

- het geven van adviezen inzake de te hanteren selectiecriteria en benoemingsprocedures voor commissarissen en bestuurders;
- de periodieke beoordeling van de omvang en samenstelling van de raad van commissarissen en het bestuur van de vennootschap alsook het doen van een voorstel voor een profielschets van de raad van commissarissen;
- de periodieke beoordeling van het functioneren van individuele commissarissen en bestuurders van de vennootschap alsook de rapportage hierover aan de algemene vergadering van aandeelhouders.

Uit het voorgaande volgt dat niet alleen voor de benoeming van bestuurders procedureregels en criteria moeten worden opgesteld maar ook voor de benoeming van de leden van de raad van commissarissen.

7 Toetsing procedureregels, profielschets en voornemen tot benoeming bestuurder

In overeenstemming met artikel 8 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot het vaststellen van de te hanteren profielschets en procedureregels bij een benoeming of voordracht vooraf aan de adviseur te melden. Hiermee wordt tevens voorkomen dat een werving- en selectieprocedure wordt opgestart terwijl er zwaarwegende bezwaren zouden kunnen zijn tegen de voorgestelde procedureregels dan wel profielschets. Het voorgaande heeft de adviseur reeds gesteld onder meer in zijn adviezen van 23 mei 2012 met zaaknummer 2012/025744 en van 16 juli 2012 met nummer 16072012.01.

7.1 Toetsing profielschets en procedure bestuurder

De profielschets voor de bestuurder dient zodanig te zijn opgesteld dat op grond van de daarin vermelde taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden alsmede de vereiste kennis en vaardigheden en benodigde competenties gekomen kan worden tot de selectie van een bestuurder die de taken en werkzaamheden kan verrichten zoals vervat onder hoofdstuk 3 van het Bestuur van de Code.

Gesteld kan worden dat in de Corporate Governance Guidelines van CDB het een en ander met betrekking tot het werven en selecteren van de bestuurders en de profielschets van commissarissen is vervat. In de Corporate Governance Guidelines is ook opgenomen dat er een Nomination and Remuneration Committee zal worden ingesteld, bestaande mede uit leden van de raad van commissarissen, welke belast zal zijn met het formuleren van de selectiecriteria en werving- en selectie van kandidaten voor de functie van bestuurder en commissaris van CDB. Naar aanleiding daarvan samen met de bewoordingen van de aangeleverde werving- en selectieprocedure en profielschetsen kan worden geconcludeerd dat de aangeleverde werving- en selectieprocedure en profielschetsen in principe alleen gelden voor de eerste benoemingen en dat het niet ondenkbaar is dat zij voor de volgende benoemingen nader zijn uitgewerkt. In het geval werving- en selectieprocedure en profielschetsen worden gewijzigd, wordt geadviseerd om te zijner tijd die ook aan de adviseur te melden conform het gestelde in de Landsverordening corporate governance.

De profielschets voor de bestuurders van CDB omvat summierlijk taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de bestuursleden.

Zoals reeds gesteld in het advies van de adviseur van 17 juli 2012 met nummer 17072012.02 dient een profielschets van een bestuurder zodanig te zijn opgesteld dat hieruit de elementen kunnen worden gehaald om te komen tot een deugdelijke overeenkomst van opdracht met de bestuurder op grond waarvan vervolgens de raad van commissarissen met de bestuurder de functionerings- en beoordelingsgesprekken kan houden.

Naar aanleiding van het bovenvermelde wordt geadviseerd om de profielschets van het bestuur van CDB voor zo ver mogelijk aan te vullen dan wel uit te breiden met de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden met inachtneming van het gestelde in de Code dan wel het Modelprofielchets statutair Directeur Overheidsentiteit.

Voor wat betreft de kennis en vaardigheden zoals opgenomen in de profielschets van het bestuur van CDB wordt geadviseerd om in ieder geval die aan te vullen met minimaal 10 jaar leidinggevende ervaring waarvan 5 jaar in een eindfunctie en kennis van de Landsverordening corporate governance en de Code Corporate Governance.

Met betrekking tot de procedure voor het werven van de bestuurders wordt geadviseerd om dat aan te vullen met het gestelde in de Terms of Reference Ondersteuning Werving en Selectie Statutair Directeur. Overigens blijkt uit de brief inhoudende de procedure en motivatie van keuze voor de voorgedragen bestuur dat het werven via headhunting een moeilijke uitdaging is vanwege de relatief specialistische sector. Desondanks blijkt uit die brief dat de tweede bestuurder ook via headhunting zal worden geworven. Vanwege het gestelde in de voornoemde brief, wordt geadviseerd om de tweede bestuurder te werven via een open sollicitatieprocedure. Indien alle betrokken partijen het met de nodige voortvarendheid aanpakken, hoeft die werving niet lang te duren.

Met inachtneming van het voorgaande zijn er geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgestelde profielschets en werving- en selectieprocedure van de leden van het bestuur van CDB.

7.2 Toetsing voorgenomen benoeming van de kandidaat tot bestuurder

In de Brief van de Minister van 5 juni 2015 aan de Raad van Ministers met als onderwerp Algemene Directeur en Raad van Commissarissen CDB (zaaknummer: 2015/005206) stelt de Minister:

(ō)

Het Ministerie van Economische Ontwikkeling is voornemens om op korte termijn over te gaan tot de oprichting van een Curaçao Development Bank NV (CDB). De CDB businesscase alsook de daarbij behorende bijlagen zijn reeds bij uw Raad ingediend voor goedkeuring.

(ō)

In het kader van het voorgaande draag ik de heer Luis Santine voor als managing director ad interim voor deze overheidsentiteit.

Deze voordracht vloeit voort uit een headhunting procedure die door een commissie is nagegaan. De assessment die door Deloitte is uitgevoerd voor deze functie alsook zijn curriculum vitae is als bijlage 1 resp. 2 behorende bij deze brief aangehecht.

De heer Santine heeft een afgeronde academische studie en heeft het bijbehorend werk- en denkniveau. De heer Santine is sinds juni 2011 directeur van (ō), in welke hoedanigheid aantoonbare bestuurs- en leidinggevende kennis en ervaring is opgedaan. De heer Santine beschikt over goede sociale en communicatieve vaardigheden. De heer Santine bekleedt functies in diverse Raden van Commissarissen, waarbij hij de voorzitter van de Raad van Commissarissen van Cinex NV is sinds augustus 2014. Tenslotte is noemenswaardig dat de heer Santine in het kader van zijn publieke sector gerelateerde commissariswerkzaamheden met succes de cursus "Good Governance" Leidraad naar Commissariaat" aan de University of the Netherlands Antilles (UNA) in juni 2008 heeft afgerond.

Op basis van de assessment en het voorgaande ben ik van mening dat de heer Santine een bijzondere bijdrage kan leveren aan de operationalisering en verdere ontwikkeling van de development finance industrie en gerelateerde economische sectoren voor Curaçao.

(ō)

Ook heeft de adviseur een brief getekend door de voorgedragen voorzitter van de raad van commissarissen van CDB met de procedure en motivatie van de keuze van de voorgedragen directeur van CDB. Daaruit volgt dat een commissie bestaande uit drie leden belast was met de werving en selectie voor de functie van directeur bij CDB. In de brief is ook gesteld dat omdat het hier om een relatief specialistische sector gaat, bleek het opsporen van kandidaten een moeilijke uitdaging te zijn. Die commissie heeft de onderhavige kandidaat door headhunting benaderd. Naar aanleiding van een positief gesprek met de kandidaat is aan hem verzocht om een assessment te ondergaan. Dat assessment is door een externe deskundige bureau gevoerd. Het assessmentrapport bevat echter geen eindconclusie doch kan op grond van het rapport betoogd worden dat hij in voldoende mate geschikt is.

Uit het CV van de heer Luis G. Santine jr. blijkt:

- Dat hij zowel een Bachelor diploma in *International Business in Finance* als een MBA diploma in *Entrepreneurship & Management* heeft. Ook heeft hij ervaring opgedaan in de financiële sector waar hij als manager en directeur diverse functies heeft bekleed. Daarnaast heeft betrokkene ruime ervaring in zowel bestuursfuncties als in toezichthoudende functies.

Uit de aangeleverde informatie blijkt dat de Minister op korte termijn CDB wil oprichten. De noodzaak daarvan blijkt ook uit onder meer de Business Case.

De adviseur (destijds SOAB) heeft reeds in zijn schrijven van 6 december 2011 met kenmerk 11/1153C/JH gesteld dat de procedure om te kunnen komen tot een interim bestuurder zonder een open sollicitatie dan wel een deugdelijke headhunting niet voldoet aan de daaraan te stellen eisen inzake openbaarheid en transparantie en derhalve niet in overeenstemming is met de Landsverordening corporate governance en de Code. In datzelfde advies is toen gesteld dat

in het geval dat de gevolgde procedure niet voldoet aan de openbaarheid en transparantie dan kan de adviseur desalniettemin de mening zijn toegedaan dat er geen sprake is van zwaarwegende bezwaren indien (1) de kandidaat een positieve eindconclusie van het assessment door een daartoe professionele instantie heeft verkregen, (2) het interim bestuurschap van korte duur is en (3) dat gedurende die benoemingsperiode een openbare werving- en selectieprocedure moet worden doorlopen. Uiteraard zal de adviseur daarbij ook alle specifieke omstandigheden van de betreffende voordracht van de kandidaat meewegen.

Aan de hand van de aangeleverde informatie, het CV van de betreffende kandidaat en het assessment kan niet betoogd worden, dat de kandidaat de functie van interim bestuurder van CDB voor een korte periode niet naar behoren zou kunnen vervullen, dan wel de taken en werkzaamheden, zoals opgenomen in artikel 3 van de Code, niet naar behoren zou kunnen vervullen.

In de Corporate Governance Guidelines is opgenomen dat:

%(6)) The start-up management has initially 3 months to finalize the planning phase. It can be expected that the CDB should be operational in 6 months and up to a maximum of 2 years to be fully converted into a development finance institution. The start-up Management may be converted into a full tenure management and complete the assigned two times five years session. (6) +

Uit het bovenstaande volgt dat de kans bestaat dat de personen die in deze fase worden geselecteerd middels een headhunting, dat zij zo ongeveer tien (10) jaar hun functie kunnen gaan bekleden. Zoals hierboven gesteld dient de interim-periode van een bestuurder zo kort mogelijk gehouden te worden en dient het ook afgestemd te worden op de lopende werving- en selectieprocedure van een bestuurder. Het feit dat de kans reëel wordt gemaakt dat een interim-bestuurder, die geworven is via headhunting niet zijnde dus middels een open en transparante sollicitatieprocedure, 10 jaar in functie kan blijven, is niet in overeenstemming met de beginselen van corporate governance.

Gelet op het voorgaande samen met het spoedeisend karakter betreffende de oprichting van CDB zoals door de Minister aangegeven heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren ten aanzien van de werving- en selectieprocedure van de kandidaat alsmede de benoeming van de kandidaat als (interim) bestuurder met in achtneming van het volgende:

- “ dat de benoeming voor zes (6) maanden zal zijn. Een verlenging tot het begin van het operationeel worden van CDB is slechts mogelijk indien de kandidaat tegen het einde van de termijn van zes (6) maanden een positief beoordeling van de raad van commissarissen heeft gekregen voor zijn functioneren. Mocht worden besloten om hem te herbenoemen, dan zal ook dat voornemen voorafgaand aan zijn herbenoeming aan de adviseur conform de Landsverordening corporate governance moeten worden gemeld. Aangeraden wordt om ook een tussentijds evaluatie en beoordeling van de kandidaat te laten plaatsvinden;
- “ dat in de overeenkomst van opdracht van de kandidaat zijn specifieke taken en werkzaamheden voor de duur van zijn termijn van zes (6) maanden duidelijk worden opgenomen, opdat de raad van commissarissen daaraan ook gaandeweg de periode kan toetsen of daaraan is/wordt voldaan;
- “ dat de kandidaat voor zijn benoeming een veiligheidsonderzoek, politieel onderzoek, referentieonderzoek en een medische keuring moet ondergaan; en
- “ dat een open werving- en selectieprocedure gedurende de eerste benoemingsperiode van de kandidaat dient te worden doorlopen, conform de TOR werving en selectie statutair directeur overheidsentiteiten opdat CDB op het moment dat zij operationeel wordt en in lijn met de aangeleverde documenten minstens twee (2) bestuurders heeft die wel een opensollicitatieprocedure hebben doorlopen.

Wellicht ten overvloede wordt hierbij de volgende opmerking geplaatst. De vastgestelde Terms of Reference Ondersteuning Werving en Selectie Statutair Directeur schrijft voor dat er ook een veiligheidsonderzoek/integriteitsonderzoek moet plaatsvinden. Volledigheidshalve zij gesteld

dat dit niet een veiligheidsonderzoek betreft, zoals vervat in het Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken (P.B. 2014, no. 21). Geadviseerd wordt om na te gaan of deze functie ook daaronder valt.

7.3 Toetsing procedureregels en profielschets commissarissen

Bij besluit d.d. 22 september 2010 no. 2010/55035 is een algemene profielschets vastgesteld voor de leden van de raad van commissarissen van de overheidsentiteiten (hierna: de Algemene Profielschets). De voormalige adviseur corporate governance Stichting overheidsaccountantsbureau (hierna: SOAB) heeft bij schrijven d.d. 27 oktober 2010 met kenmerk 10/0924C/JC onder andere geadviseerd om alsnog een specifieke profielschets voor de raad van commissarissen per overheidsentiteit vast te stellen, waarin concreet rekening wordt gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten alsook de specifieke risico's van de betreffende overheidsentiteit (hierna: het Advies SOAB). Daarvoor dient onder meer te worden gekeken naar de doelomschrijving zoals opgenomen in de statuten van de betreffende overheidsentiteit samen met de wijze waarop de betreffende overheidsentiteit haar doel moet trachten te realiseren. Ook zou kunnen worden gekeken naar de specifieke uitdagingen zowel op korte als op lange termijn waarmee de betreffende overheidsentiteit te kampen heeft (zal kunnen) hebben.

Artikel 2.3 van de Code stelt het volgende met betrekking tot de deskundigheid en samenstelling van de raad van commissarissen. De raad van commissarissen dient zodanig te zijn samengesteld dat hij zijn taak naar behoren kan vervullen. Deze samenstelling dient te berusten op een bewuste keuze voor kwaliteit ter uitoefening van de toezichthoudende, goedkeurende en adviserende taken van de raad van commissarissen.

De raad van commissarissen stelt een profielschets op voor de leden van de raad van commissarissen van de overheidsentiteit. Ter zake van de gewenste grootte en samenstelling wordt rekening gehouden met de aard en de omvang van de overheidsentiteit en haar onderneming alsook de in dit kader gewenste deskundigheid en achtergrond van de commissarissen. De profielschets dient onder andere een weerslag te zijn van de aard van de activiteiten, de internationalisatiegraad, de omvang en de specifieke risico's op middellange en lange termijn van de onderneming. Daarbij moet concreet rekening worden gehouden met de aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten alsook de specifieke risico's van de desbetreffende overheidsentiteit.

Conform het voorgaande dient het volgende te worden opgesteld en vastgesteld:

- " Een profiel voor iedere afzonderlijke commissaris dan wel een groep van commissarissen, de samenstelling van de raad van commissarissen alsmede de grote (omvang) van de raad van commissarissen oftewel het aantal commissarissen; en
- " De profielschets en samenstelling dienen zo concreet mogelijk te worden opgesteld opdat de voorgedragen kandidaten hieraan kunnen worden getoetst.

De profielschets voor de leden van de raad van commissarissen van CDB is opgenomen in de Corporate Governance Guidelines in paragraaf "Profile members board of supervision". Die profielschets bestaat uit een aantal onderdelen waaronder ook een korte opsomming van de taken en bevoegdheden alsmede de gewenste kwaliteiten en achtergrond waarover alle commissarissen moeten beschikken en tevens de gewenste samenstelling van de raad van commissarissen. In de profielschets voor de commissarissen van CDB is ook opgenomen dat de raad van commissarissen moet bestaan uit minimaal drie (3) en maximaal vijf (5) commissarissen en dat de commissarissen voor een periode van drie jaren worden benoemd, met de mogelijkheid bij voldoende functionering van een verlenging van drie jaar, met dien verstande dat geen commissaris langer dan zes (6) jaar in functie mag blijven.

Uit de profielschets volgt niet dat er een lid moet zijn die een financiële expert is dan wel ruime financiële kennis en ervaring moet hebben, ook al wordt het in de statuten van CDB opgenomen wordt het wenselijk geacht in het kader van volledigheid om het ook in de profielschets op te nemen. Kortheidshalve wordt ook verwezen naar het in dit advies eerder gestelde onder de opmerkingen inzake de Conceptstatuten van CDB omtrent commissarissen om die ook hierbij mee te nemen. Een van die eerder genoemde punten, betreft bijvoorbeeld het advies om rekening te houden met de door de wet voorgeschrevene betreffende de termijn van de onafhankelijke commissarissen. In dit kader wordt ook geadviseerd, ter voorkoming van mogelijke onduidelijkheden, om voor zo ver mogelijk dezelfde bewoordingen te hanteren als in de statuten van CDB bij de profielschets van commissarissen.

Bovendien wordt geadviseerd om in de profielschets van commissarissen op te nemen dat alle commissarissen minimaal een HBO opleiding moeten hebben en over de nodige bestuurservaring dan wel toezichthoudende ervaring moeten beschikken.

Betreffende de kwaliteiten van de voorzitter van de raad van commissarissen wordt geadviseerd om in de profielschets op te nemen dat de voorzitter moet beschikken over aantoonbare leidinggevende kennis en ervaring, waaronder minimaal vijf (5) jaar managementervaring.

Aangezien de adviseur op bepaalde punten betreffende de profielschets van CDB aandachtspunten heeft, kan de adviseur de voorgedragen kandidaten niet zonder meer toetsen aan de profielschets voor commissarissen van CDB omdat het niet voldoet aan de minimale vereisten welke voortvloeien uit de Algemene Profielschets. De adviseur ziet zich dan ook genooddaakt om bij de toetsing van de voorgedragen kandidaten waar nodig de profielschets van CDB aan te vullen met de Algemene Profielschets (hierna: de Aangevulde Profielschets). Tevens zal de adviseur toetsen aan de bepalingen van de Conceptstatuten.

8 Toetsing voornemen tot benoeming commissarissen

In overeenstemming met artikel 18 lid 1 van de Conceptstatuten van CDB bestaat de raad van commissarissen van CDB uit drie of vijf natuurlijke personen.

Conform artikel 18 lid 3 van de Conceptstatuten van CDB worden de commissarissen door de algemene vergadering van aandeelhouders benoemd. De voorzitter van de raad van commissarissen wordt door de raad van commissarissen uit zijn midden benoemd.

Conform artikel 9 van de Landsverordening corporate governance dient de verantwoordelijke minister het voornemen tot de benoeming of voordracht van leden van de raad van commissarissen schriftelijk en gemotiveerd aan de adviseur corporate governance te melden. De memorie van toelichting bij artikel 8 en 9 van de Landsverordening corporate governance stelt dat met die bepalingen wordt beoogd te voorkomen dat ongekwalificeerde personen zullen worden voorgedragen of benoemd als leden van de raad van commissarissen. Over de voorgenomen voordracht of benoeming zal conform die memorie van toelichting door de adviseur corporate governance in deze marginaal worden geadviseerd. Met andere woorden indien een ongeschikte dan wel ongekwalificeerde kandidaat dan wel een kandidaat die in zekere mate niet voldoet aan het functieprofiel wordt voorgedragen zal de adviseur oordelen dat hiertegen zwaarwegende bezwaren zijn.

Benadrukt wordt wederom dat het feit dat de adviseur marginaal toetst niet betekent dat de motivering dan wel onderbouwing van de voordracht marginaal mag zijn. De motivering en onderbouwing van een voordracht dient afdoende te zijn opdat er getoetst kan worden.

De Minsister heeft een drietal kandidaten voorgedragen ter benoeming als leden van de raad van commissarissen van CDB zonder enige motivering.

Reeds in eerdere adviezen, waaronder het advies van 9 oktober 2014 met nummer 09102014.01 inzake voorgenomen benoeming van leden van de raad van commissarissen van KPG, heeft de adviseur onder meer gesteld dat in de meldingen ook moet worden aangegeven aan welke kwalificatie de betreffende kandidaten voldoen. Ook is reeds gesteld, dat bij het ontbreken van een deugdelijke motivering dan wel het niet aangeven dan wel onderbouwen ter vervulling van welk profiel een kandidaat zal worden benoemd, kan de adviseur, indien ook uit het CV van de voorgedragen kandidaat niet afdoende blijkt of de betreffende kandidaat aan een bepaald profiel voldoet, niet anders oordelen dat er zwaarwegende bezwaren bestaan tegen een voorgenomen benoeming. Gelet daarop is erop aangedrongen om ieder voornemen te motiveren en daarbij te vermelden ter invulling van welke profiel de kandidaat wordt voorgedragen. Het voorgaande is ook belangrijk opdat getoetst kan worden aan de feitelijke samenstelling van de raad van commissarissen.

Ook heeft de adviseur in verschillende adviezen waaronder het advies betreffende een benoeming bij Caribbean Research & Management of Biodiversity (Carmabi) Foundation met nummer 12082014.01 gesteld dat, vooruitlopend op de strikte naleving van de bepalingen in de Landsverordening corporate governance, wordt geadviseerd om de voordrachten voldoende te motiveren waarbij tevens expliciet wordt aangegeven ter invulling van welke functie dan wel vacature de kandidaten worden voorgedragen dan wel te vermelden ter invulling van welke profiel zij worden voorgedragen. Daarbij moet worden opgemerkt dat het niet voldoende is om louter het gestelde in het CV van de betreffende kandidaat aan te halen en/of alleen te stellen dat de betreffende kandidaat een HBO werk- en denkniveau heeft en aan een profielschets voldoet dan wel over een bepaalde ervaring beschikt zonder dat nader met (additionele) feiten te onderbouwen dan wel moet dat genoegzaam blijken uit het CV van de betreffende kandidaat.

In lijn met de eerdere adviezen had het op de weg van de Minister gelegen om de voorgedragen kandidaten deugdelijk en draagkrachtig te motiveren. Desondanks is dat wederom niet geschied. Alle drie kandidaten zijn zonder een motivering aan de adviseur gemeld.

Uit het CV van de drie kandidaten blijkt het volgende:

- Uit het CV van de heer Mirto F. Murray volgt dat hij een WO diploma Nederlands Recht heeft. Ook heeft hij ervaring opgedaan in de advocatuur. Bovendien heeft hij verschillende bestuursfuncties bekleed. Tevens heeft hij toezichthoudende ervaring.
- Uit het CV van mevrouw Gyselle Meulens-Petronia volgt dat zij een *Master Economics Tax Law* heeft. Ook heeft zij ervaring opgedaan in de financiële sector. Op dit moment is zij directeur van een instelling die financiële diensten verleent. Daarnaast heeft zij ook bestuurservaring elders opgedaan.
- Uit het CV van de heer René Ph. Römer volgt dat hij een WO diploma Antilliaans Recht heeft. Hij heeft in de financiële sector, voornamelijk bij verschillende banken ervaring opgedaan. Op dit moment is hij bestuurder bij een bank. Tevens heeft hij elders bestuurservaring opgedaan.

De heer Mirto F. Murray is voor de functie van lid van de raad van commissarissen van CDB voorgedragen. Uit de beoordeling van de Curriculum Vitae van de betrokkene kan alhoewel zijn benoeming niet is gemotiveerd, redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaat gelet op zijn opleiding en werkervaring alsmede het feit dat hij bestuurservaring en toezichthoudende ervaring heeft, dat hij in voldoende mate voldoet aan de Aangevulde profielschets voor de leden van de raad van commissarissen van CDB. De adviseur heeft dan ook op grond van het voorgaande geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de heer Murray als lid van de raad van commissarissen van CDB.

Mevrouw Gyselle Meulens-Petronia is voor de functie van lid van de raad van commissarissen van CDB voorgedragen. Uit de beoordeling van de Curriculum Vitae van de betrokkene kan alhoewel haar benoeming niet is gemotiveerd, redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaat gelet op haar opleiding en werkervaring alsmede het feit dat zij bestuurservaring heeft, dat zij in voldoende mate voldoet aan de Aangevulde profielschets voor de leden van de

raad van commissarissen van CDB. De adviseur heeft dan ook op grond van het voorgaande geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van mevrouw Meulens-Petronia als lid van de raad van commissarissen van CDB.

De heer René Ph. Römer is voor de functie van lid van de raad van commissarissen van CDB voorgedragen. Uit de beoordeling van de Curriculum Vitae van de betrokkene kan alhoewel zijn benoeming niet is gemotiveerd, redelijkerwijs worden aangenomen dat deze kandidaat gelet op zijn opleiding en werkervaring alsmede het feit dat hij bestuurservaring heeft, dat hij in voldoende mate voldoet aan de Aangevulde profielschets voor de leden van de raad van commissarissen van CDB. De adviseur heeft dan ook op grond van het voorgaande geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de heer Römer als lid van de raad van commissarissen van CDB. Ervan uitgaande dat hij bij de oprichting van CDB in de akte worden benoemd als voorzitter van de raad van commissarissen, heeft de adviseur geen zwaarwegende bezwaren tegen zijn benoeming als voorzitter van de raad van commissarissen van CDB.

9 Code Corporate Governance

De adviseur vraagt hierbij ook uw aandacht voor het feit dat conform de bepalingen van de Code er geen sprake dient te zijn van belangenverstremgeling bij commissarissen van een overheidsentiteit, verwezen wordt naar artikel 2.12 van de Code. Tevens dient iedere commissaris onafhankelijk te zijn conform het gestelde in artikel 2.9 van de Code.

Het behoort in beginsel niet tot de taak van de adviseur om het voorgaande te toetsen. Voorts brengt de adviseur onder uw aandacht dat het evenmin tot de taak van de adviseur behoort om een integriteitstoets en/of antecedentenonderzoek te verrichten. De kandidaten dienen voor het aanvaarden van hun benoemingen zelf aan te geven of er sprake is van enige vorm en schijn van belangenverstremgeling dan wel of zij voldoen aan de onafhankelijkheidscriteria zoals gesteld in voornoemde bepalingen. De Regering, de Raad van Ministers, de aandeelhouder dan wel de algemene vergadering van aandeelhouders kan de kandidaten hiertoe een verklaring laten afleggen. Het is vervolgens aan de Regering, de Raad van Ministers dan wel de algemene vergadering van aandeelhouders zelf om haar eigen beoordeling op deze aspecten te maken alvorens tot de benoeming over te gaan van een kandidaat. In deze omslag heeft de adviseur een dergelijke verklaring van de kandidaten - zoals voorheen gebruikelijk was - niet aangetroffen. In het kader van de volledigheid ligt het op de weg van Raad van Ministers dan wel de Minister om bij een melding zoals in casu eveneens die verklaring aan de adviseur te doen toekomen.

Tevens attendeert de adviseur de Regering dan wel de Raad van Ministers op het feit dat conform artikel 2.13 van de Code het aantal commissariatenfuncties van een persoon bij een overheidsentiteit conform de Code maximaal vijf kan bedragen, waarbij het voorzitterschap van een raad van commissarissen als dubbel telt.

De adviseur vraagt hierbij ook expliciet uw aandacht voor het gestelde onder de bepaling 4.2 van de Code. De Regering dan wel Raad van Ministers wordt geadviseerd om op korte termijn een entiteit op te richten zoals vermeldt in voornoemde bepalingen ter verrichting van de in voornoemde bepalingen vermelde taken.

10 Overige opmerkingen

Uit het CV van zowel de kandidaat voor de functie van bestuurder bij CDB als uit het CV van twee van de kandidaten voor de functie van commissaris volgt dat zij alle drie lid zijn van het bestuur van China Dutch Caribbean Friendship Foundation. Daarnaast volgt uit het CV van zowel de kandidaat voor de functie van bestuurder bij CDB als uit het CV van een van de kandidaten voor de functie van commissaris van CDB dat zij beide lid zijn van de raad van commissarissen van CINEX. Het voorgaande zou wellicht de schijn van belangenverstrengeling met zich mee kunnen brengen zoals gesteld in de Code. Geadviseerd wordt dat deze personen bij het verrichten van hun (toezichthoudende) werkzaamheden extra oplettend zijn ter voorkoming van mogelijke (schijn van) belangenverstrengeling, dan wel het nodige zullen verrichten om deze schijn te voorkomen.

11 Conclusie en Advies

- De adviseur is van oordeel dat het algemeen belang van Curaçao zich niet verzet tegen de voorgenomen verkrijging van aandelen door de openbare rechtspersoon Curaçao in CDB
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij geadviseerd om de Conceptstatuten van CDB met inachtneming van het gestelde in dit advies aan te passen. De adviseur ontvangt na het verlenen van de oprichtingsakte van CDB graag een afschrift daarvan.
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij wederom geadviseerd om uitvoering te geven aan het gestelde onder de bepaling 4.2 van de Code.
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij ten aanzien van het voornemen tot benoeming van een (interim-)bestuurder wederom geadviseerd om in het vervolg het gestelde in artikel 8 van de Landsverordening corporate governance in acht te nemen en vooraf de te hanteren profielschets aan de adviseur tijdig te melden het een en ander met inachtneming van het Modelprofielstatutair Directeur Overheidsentiteit en de Terms of Reference Ondersteuning Werving en Selectie Statutair Directeur.
- De adviseur heeft met inachtneming van hetgeen gesteld is in dit advies geen zwaarwegende bezwaren tegen de profielschets van het bestuur van CDB. Geadviseerd wordt desondanks om zo spoedig mogelijk de profielschets van het bestuur van CDB te laten aanpassen in overeenstemming met het gestelde in dit advies.
- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren ten aanzien van de werving- en selectieprocedure van de heer Luis G. Santine jr. alsmede zijn benoeming met in achtneming van het volgende:
 - “ dat de benoeming voor zes (6) maanden zal zijn. Een verlenging tot het begin van het operationeel worden van CDB is slechts mogelijk indien de kandidaat tegen het einde van de termijn van zes (6) maanden een positief beoordeling van de raad van commissarissen heeft gekregen voor zijn functioneren. Mocht worden besloten om hem te herbenoemen, dan zal ook dat voornemen voorafgaand aan zijn herbenoeming aan de adviseur conform de Landsverordening corporate governance moeten worden gemeld. Aangeraden wordt om ook een tussentijds evaluatie en beoordeling van de kandidaat te laten plaatsvinden;

- “ dat in de overeenkomst van opdracht van de kandidaat zijn specifieke taken en werkzaamheden voor de duur van zijn termijn van zes (6) maanden duidelijk worden opgenomen, opdat de raad van commissarissen daaraan ook gaandeweg de periode kan toetsen of daaraan is/wordt voldaan;
 - “ dat de kandidaat voor zijn benoeming een veiligheidsonderzoek, politieel onderzoek, referentieonderzoek en een medische keuring moet ondergaan; en
 - “ dat een open werving- en selectieprocedure gedurende de eerste benoemingsperiode van de kandidaat dient te worden doorlopen, conform de TOR werving en selectie statutair directeur overheidsentiteiten opdat CDB op het moment dat zij operationeel wordt en in lijn met de aangeleverde documenten minstens twee (2) bestuurders heeft die wel een opensollicitatieprocedure hebben doorlopen.
- De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt hierbij geadviseerd om na te gaan of de functie van bestuurder van CDB ook valt onder het Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken (P.B. 2014, no. 21).
 - De adviseur heeft met inachtneming van hetgeen gesteld is in dit advies geen zwaarwegende bezwaren tegen de profielschets van de raad van commissarissen van CDB. Geadviseerd wordt desondanks om zo spoedig mogelijk de profielschets van de raad van commissarissen van CDB te laten aanpassen in overeenstemming met het gestelde in dit advies.
 - De Minister, de Regering, dan wel de Raad van Ministers wordt wederom geadviseerd om bij de voordrachten van kandidaten de bepalingen in de Landsverordening corporate governance na te leven, zodanig dat de voordrachten worden gemotiveerd.
- Bij die motivering dient expliciet te worden aangegeven ter invulling van welk profiel de kandidaten worden voorgedragen.
- De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de heer René Ph. Römer als lid en als voorzitter van de raad van commissarissen van CDB.
 - De adviseur heeft geen zwaarwegende bezwaren tegen de voorgenomen benoeming van de heer Mirto F. Murray en mevrouw Gyselle Meulens-Petronia als leden van de raad van commissarissen van CDB.

SBTNO

De adviseur corporate governance